

PRZEWODNIK

*o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej,
pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej
dla osób z zaburzeniami psychicznymi
w powiecie bielskim*

*Starostwo Powiatowe w Bielsku-Białej, Wydział Zdrowia
wydanie trzecie, lipiec 2019 rok*

Szanowni Państwo,

Mam przyjemność po raz trzeci przekazać w Państwa ręce Przewodnik informujący o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w powiecie bielskim.

Przewodnik ten adresowany jest do osób z doświadczeniem choroby psychicznej, jak również dla osób szukających informacji w celu pomocy osobom bliskim, rodzinie i znajomym.

Zdrowie psychiczne ma niewycenioną wartość i jest ważne na każdym etapie życia, od dzieciństwa przez młodość i dorosłość do starości. Obejmuje ono nasz emocjonalny, psychiczny i społeczny dobrostan. Przejawia się dobrym samopoczuciem i wiarą w siebie, oraz poczuciem własnej wartości.

Ufam, że trzecie zaktualizowane wydanie Przewodnika przysłuży się działaniom realizowanym w zakresie poprawy zdrowia psychicznego i ukaże, że choroba psychiczna nie powinna być tematem tabu i czymś wstydliwym. Przewodnik pomoże przybliżyć informacje na temat dostępnych form i zakresu pomocy wraz z danymi teleadresowymi placówek oraz instytucji działających w systemie pomocy społecznej na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta Bielsko-Biała.

Mając na uwadze trafność niniejszej publikacji, zachęcam Państwa do dzielenia się sugestiami i oczekiwaniami wobec kolejnych aktualizacji, poprzez przekazywanie informacji na adres zdrowie@powiat.pl

Aktualizacja danych teleadresowych oraz merytorycznych niniejszego Przewodnika planowana jest raz w roku.

STAROSTA

Andrzej Płonka

Spis treści:

I. Wstęp	str. 4-5
II. Opieka zdrowotna	str. 5-10
III. Pomoc społeczna	str. 10-14
IV. Orzekanie o niepełnosprawności	str. 14-17
V. Orzekanie o niezdolności do pracy	str. 18-20
VI. Poradnictwo psychologiczno – pedagogiczne	str. 21-22
VII. Poradnictwo zawodowe i aktywizacja zawodowa	str. 22-24

I. WSTĘP

Ustawa z dnia 19 sierpnia 1994 r. o ochronie zdrowia psychicznego ([tj. Dz. U. z 2018 r. poz. 1878 z późn. zm.](#)) uznaje, iż:

„...zdrowie psychiczne jest fundamentalnym dobrem osobistym człowieka, a ochrona praw osób z zaburzeniami psychicznymi należy do obowiązków państwa...”

Jest, więc integralnym i niezwykle istotnym elementem zdrowia, co więcej nie ma zdrowia bez zdrowia psychicznego. Według Światowej Organizacji Zdrowia (WHO) **zdrowie jest to stan dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego, społecznego i duchowego, a nie tylko brak choroby lub niepełnosprawności.**

Tak szeroko rozumiane zdrowie jest wartością, dzięki której zarówno jednostka jak i grupa może realizować swe aspiracje i potrzebę osiągnięcia satysfakcji, zmieniać środowisko oraz się z nim integrować.

W Polsce cele, zadania i działania na rzecz ochrony zdrowia psychicznego sformułowane zostały w ustawie o ochronie zdrowia psychicznego, a mianowicie:

- 1) ochronę zdrowia psychicznego zapewniają **organy administracji rządowej i samorządowej oraz instytucje do tego powołane**,
- 2) w działaniach z zakresu ochrony zdrowia psychicznego mogą uczestniczyć stowarzyszenia i inne organizacje społeczne, fundacje, samorządy zawodowe, kościoły i inne związki wyznaniowe oraz grupy samopomocy pacjentów i ich rodzin, a także inne osoby fizyczne i prawne.

Ochrona zdrowia psychicznego obejmuje realizację zadań dotyczących w szczególności:

- promocji zdrowia psychicznego i zapobiegania zaburzeniom psychicznym,
- zapewnienia osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy, niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym,
- kształtowania wobec osób z zaburzeniami psychicznymi właściwych postaw społecznych, a zwłaszcza zrozumienia, tolerancji, życzliwości, a także przeciwdziałania ich dyskryminacji.

Zadania, o których mowa powyżej są realizowane przez działania określone w **Narodowym Programie Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022**, który został ustanowiony Rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 08 lutego 2017 r.

Narodowy Program Ochrony Zdrowia Psychicznego na lata 2017-2022 określa w szczególności:

- 1) diagnozę sytuacji i zagrożeń dla zdrowia psychicznego, w tym zróżnicowań regionalnych;
- 2) cele i zadania programu;
- 3) nakłady na realizację programu;
- 4) zalecane rozwiązania organizacyjne w psychiatrycznej opiece zdrowotnej;
- 5) niezbędne kierunki zmian i warunki rozwoju psychiatrycznej opieki zdrowotnej w kraju.

Jednym z zadań określonym w celach szczegółowych Narodowego Programu, nałożonym na samorządy terytorialne jest przygotowanie aktualizowanego corocznie **Przewodnika** informującego o lokalnie dostępnych formach opieki zdrowotnej, pomocy społecznej i aktywizacji zawodowej dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

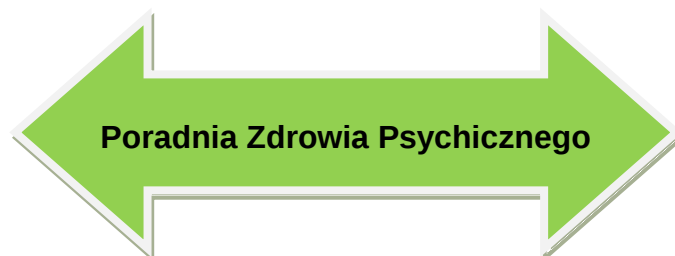
Opracowanie niniejszego Przewodnika to próba podniesienia świadomości i wrażliwości wśród mieszkańców Powiatu na problemy osób z zaburzeniami psychicznymi, jak również usystematyzowania najistotniejszych, pomocnych informacji niezbędnych do poprawy funkcjonowania w życiu codziennym osób cierpiących na zaburzenia psychiczne oraz ich rodzin. Jednocześnie publikacja przybliży kwestie dotyczące ulg i uprawnień przysługujących osobom niepełnosprawnym, w tym osobom z zaburzeniami psychicznymi wraz z wykazem instytucji z terenu Powiatu Bielskiego, co powinno ułatwić drogę dla osób szukających instytucji, do których można zwrócić się o pomoc

II. OPIEKA ZDROWOTNA

Opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi, zaburzeniami zachowania, uzależnionych od alkoholu i substancji psychoaktywnych spoczywa przede wszystkim na placówkach psychiatrycznej opieki zdrowotnej – w formie świadczeń ambulatoryjnych, dziennych, stacjonarnych i opieki środowiskowej (domowej). Aby uzyskać pomoc lekarza psychiatry należy zwrócić się do poradni zdrowia psychicznego. Wizyta taka **nie wymaga skierowania od lekarza** ubezpieczenia zdrowotnego (np. psychiatry, lekarza podstawowej opieki medycznej). Pomoc mogą uzyskać także rodziny takich osób. Ponadto opiekę nad osobami z zaburzeniami psychicznymi pełnią również w określonym zakresie placówki podstawowej opieki zdrowotnej i poradnie specjalistyczne.

PAMIĘTAJ!!!

Poradnie zdrowia psychicznego przyjmują osoby z wszystkimi rodzajami zaburzeń psychicznych.

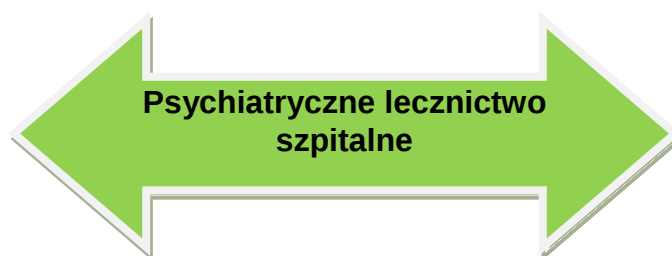
- **Narodowy Fundusz Zdrowia** finansuje w zakresie opieki ambulatoryjnej: porady i diagnozę lekarza psychiatry, porady i diagnozę psychologa, sesje psychoterapeutyczne dla pacjentów ubezpieczonych w ramach ubezpieczenia społecznego.
- Psychiatra udziela porad bez skierowania.
- Skierowanie od lekarza ubezpieczenia zdrowotnego jest wymagane do psychologa i psychoterapeuty.
- Pacjent obłożnie chory ma prawo do bezpłatnych wizyt domowych lekarza psychiatry, psychologa, psychoterapeuty, pielęgniarki, pracownika socjalnego.
- W uzasadnionych sytuacjach pacjent ma prawo do bezpłatnego transportu sanitarnego.
- Za świadczenia udzielane na podstawie umowy nie wolno pobierać od ubezpieczonego żadnych dodatkowych opłat, chyba, że taka odpłatność przewidziana jest w odrębnych przepisach.
- W przypadku, gdy pacjent wymaga wykonania badań diagnostycznych w związku z leczeniem psychiatrycznym, skierowanie wydaje i koszty badań pokrywa lekarz psychiatra lub jednostka kierująca.

**Struktura placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta
Bielska-Białej – lecznictwo ambulatoryjne psychiatryczne dla dorosłych**

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres, nazwa poradni	Nr telefonu	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku - Białej	Bielsko-Biała, ul.Olszówka 102 Poradnia Zdrowia Psychicznego Poradnia Leczenia Nerwic Bielsko-Biała, ul. Mostowa 1 Poradnia Zdrowia Psychicznego Poradnia Terapii Uzależnienia od Substancji Psychoaktywnych Poradnia Terapii Uzależnienia od Alkoholu i Współuzależnienia	33 814 91 96 w. 135 33 811 65 45 33 811 64 11 33 812 30 42 33 812 30 42	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	Szpital Świętego Łukasza S. A.	Bielsko-Biała ul. Bystrzańska 94b Poradnia Zdrowia Psychicznego Zespół Leczenia Środowiskowego /Domowego/	33 815 11 13 33 819 95 10	www.lukasza.pl
3.	Centrum Leczenia Nerwic i Innych Zaburzeń Psychiczych	Czechowice- Dziedzice ul. Wąska 23 Poradnia Zdrowia Psychicznego	32 720 20 08 796 202 008	www.leczenie-nerwic.pl
4.	Obwód Lecznictwa Kolejowego Sp. z o.o. Zespół Poradni Specjalistycznych	Bielsko-Biała, ul. Traugutta 12 Poradnia Zdrowia Psychicznego	33 828 5767	www.olk.bielsko.pl
5.	NZOZ Centrum Medyczne "Zdrowie" mgr Maria Grygierzec	Czechowice –Dziedzice ul. Traugutta18a Poradnia Zdrowia Psychicznego	32 215 23 49	www.zdrowieczchowice.pl
6.	„Ubezpieczalnia” Sp. z o. o. Przychodnia nr 1	Czechowice- Dziedzice ul. Sienkiewicza 8 Poradnia Zdrowia Psychicznego	32 215 32 41 32 215 24 73	www.ubezpieczalnia.net.pl
7.	Śląska Fundacja „Błękitny Krzyż” Miejski Ośrodek Leczenia Uzależnień	Bielsko-Biała, ul. Mostowa 1 Poradnia Leczenia Uzależnień Bielsko-Biała, ul. Mostowa 1 Poradnia Terapii Uzależnień od Alkoholu i Współuzależnienia Czechowice Dziedzice ul. Nad Białką 1 Poradnia Leczenia Uzależnień	33 822 79 83 513 465 729 33 822 79 83 513 465 729 32 215 97 40 519 452 998	www.bk-europe.pl
8.	Euro-Med. Sp. z o.o. NZOZ Ośrodek Rehabilitacji Tychy	Bielsko-Biała ul. Starobielska 11 Poradnia Zdrowia Psychicznego	33 811 20 06	www.euro-med.net.pl

Struktura placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta Bielska-Białej – lecnictwo ambulatoryjne psychiatryczne dla dzieci i młodzieży

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres, nazwa poradni	Nr telefonu	Adres strony internetowej
1.	Szpital Pediatryczny	Bielsko-Biała ul. Sobieskiego 83 Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	33 828 40 74 33 828 40 00	www.szpitalpediatryczny.pl
2.	Feniks Karel i Wspólnik spółka jawna	Bielsko-Biała, ul. Piekarska 24 Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży	32 375 02 12	www.czpfeniks.pl

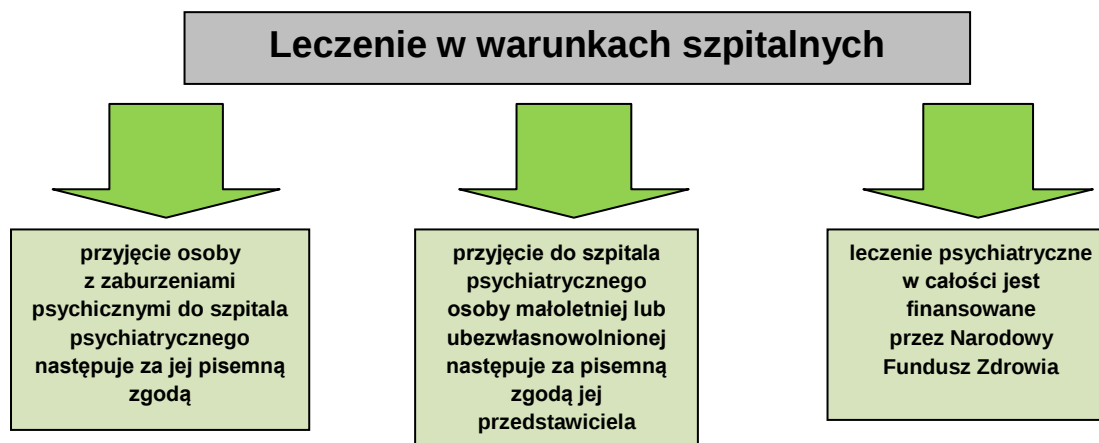

Psychiatryczne lecnictwo szpitalne zorganizowane jest w szpitalach psychiatrycznych i na oddziałach psychiatrycznych przy szpitalach ogólnych.

W szpitalu podczas leczenia pacjent ma zapewnione **bezpłatnie**, niezbędne badania diagnostyczne, konsultacje specjalistyczne, świadczenia z zakresu profilaktyki, leczenia, pielęgnacji i rehabilitacji, leki, w tym wyroby medyczne będące przedmiotami ortopedycznymi i środki pomocnicze, świadczenia terapeutyczne (w tym psychoterapia), działania edukacyjno-konsultacyjne dla rodzin oraz inne świadczenia związane z pobytem. Transport sanitarny realizowany jest zgodnie z odrębnymi przepisami.

PAMIĘTAJ!!!

Skierowanie pacjenta do szpitala psychiatrycznego wydawane jest w dniu konsultacji lekarskiej, a jego ważność wygasa po upływie 14 dni. Ważność skierowania ulega przedłużeniu o czas oczekiwania na przyjęcie do szpitala psychiatrycznego pod warunkiem wpisania na listę oczekujących, w terminie do 14 dni od dnia jego wystawienia. Skierowania z brakami, pozbawione części istotnych danych, nie mogą być przyczyną odmowy przyjęcia lub niewpisania pacjenta na listę oczekujących.

Pacjenci kierowani są na leczenie stacjonarne zarówno przez lekarzy ubezpieczenia zdrowotnego, gabinety prywatne i na mocy postanowień sądu.

Struktura placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta Bielska-Białej – lecznictwo psychiatryczne stacjonarne całodobowe i dzienne dla dzieci i młodzieży

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres, nazwa Oddziału	Nr telefonu	Adres strony internetowej
1.	Szpital Pediatryczny	Bielsko-Biała ul. Sobieskiego 83 Oddział Psychiatryczny dla dzieci i młodzieży (całodobowy) Dzienny Oddział Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży	33 828 40 75 33 828 40 00 33 828 40 76	www.szpitalpediatryczny.pl
2.	Feniks Karet i Wspólnik Spółka jawna	Bielsko-Biała, ul. Piekarska 24 Oddział Dzienny Psychiatryczny dla Dzieci i Młodzieży	32 375 02 12	www.czpfeniks.pl

Struktura placówek psychiatrycznej opieki zdrowotnej na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta Bielska-Białej – lecznictwo psychiatryczne stacjonarne całodobowe i dzienne dla dorosłych

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres, nazwa Oddziału	Nr telefonu	Adres strony internetowej
1.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku - Białej	Bielsko-Biała, ul. Olszówka 102 Oddział Psychiatryczny Ogólny (całodobowy) Oddział Rehabilitacji Psychiatrycznej Dwa Oddziały Dienne Psychiatryczne Oddział Dzienny Psychiatryczny Rehabilitacyjny Oddział Dzienny Zaburzeń Nerwicowych	33 814 92 67 33 812 30 41	www.psychiatria.bielsko.pl
2.	Centrum Leczenia Nerwic i Innych Zaburzeń Psychiczych	Czechowice-Dziedzice ul. Wąska 23 Oddział Dzienny Psychiatryczny Ogólny	32 720 20 08 796 202 008	www.leczenie-nerwic.pl
3.	Szpital Świętego Łukasza S. A.	Bielsko-Biała ul. Bystrzańska 94 Oddział Dzienny Psychiatryczny Ogólny	33 815 11 13	www.lukasza.pl

Placówki udzielające świadczeń zdrowotnych w zakresie uzależnień na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta Bielska-Białej

Lp.	Podmiot leczniczy realizujący świadczenie	Adres, nazwa Oddziału	Nr telefonu	Adres strony internetowej
1.	Fundacja Zapobiegania i Resocjalizacji Uzależnień „Nadzieja” Katolicki Ośrodek Wychow. i Terapii Młodzieży „Nadzieja”	Bielsko-Biała ul. Barkowska 167 Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych (dla młodzieży w wieku 14-18 l)	33 816 07 67	www.nadzieja.bielsko.pl
2.	Śląska Fundacja „Błękitny Krzyż” Miejski Ośrodek Leczenia Uzależnień	Bielsko-Biała, ul. Mostowa 1 Oddział Dzienny Odwykowy Czechowice -Dziedzice ul. Nad Białką 1b Oddział Dzienny Odwykowy Bielsko-Biała, ul. K.Miarki 11 Oddział Leczenia Zespołów Abstynencyjnych -Oddział Detoksykacyjny Bielsko Biała, ul. Traugutta 21 Hostel dla uzależnionych od alkoholu Bielsko-Biała ul. Bystrzańska 51 a Ośrodek Readaptacyjny	33 822 79 83 513 465 729 32 215 97 40 519 452 998 33 812 65 04 33 817 20 49 33 817 20 49	www.bk-europe.pl
3.	Bielskie Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku - Białej	Bielsko-Biała ul. Kaszyska 40 A Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych	33 818 38 35	www.psychiatria.bielsko.pl
4.	Stow. Promocji Zdrowia Psych. „Od Nowa” Ośrodek Rehabilitacyjny dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych „Straszny Dwór	Czechowice-Dziedzice ul. Stalmacha 9 Całodobowy, stacjonarny Oddział Rehabilitacji dla Uzależnionych od Substancji Psychoaktywnych	32 215 50 05	www.stowarzyszenieodnowa.blogspot.com

Ponadto na terenie Bielska- Białej przy ul. Pięknej 2 działa **Podbeskidzki Ośrodek Interwencji Kryzysowej** obejmujący swoją pomocą mieszkańców powiatu bielskiego i miasta Bielska-Białej , a w uzasadnionych przypadkach z usług Ośrodka mogą korzystać osoby z innych powiatów. Ośrodek jest placówką zapewniającą specjalistyczne usługi psychologiczne i hostelowe, dostępne przez całą dobę- osobom, rodzinom i społecznościom znajdującym się w sytuacji kryzysowej. Celem pomocy świadczonej przez Ośrodek jest zapobieganie powstaniu lub pogłębianiu skutków trudnych sytuacji życiowych w postaci indywidualnych i rodzinnych kryzysów.

Kontakt: 33 814 62 21 oraz www.poik.bielsko.pl.

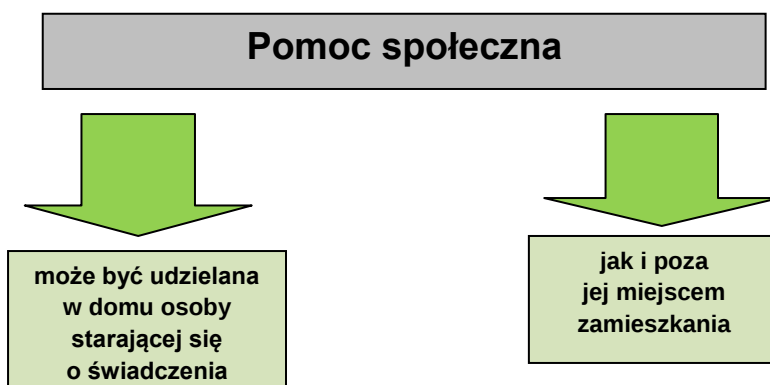
Osoba, która wskutek choroby psychicznej lub upośledzenia umysłowego nie jest zdolna do zaspokajania podstawowych potrzeb życiowych i nie ma możliwości korzystania z opieki innych osób oraz potrzebuje stałej opieki i pielęgnacji, **lecz nie wymaga leczenia szpitalnego**, może być za jej zgodą lub zgodą jej przedstawiciela ustawowego **przyjęta do domu pomocy społecznej**.

III. POMOC SPOŁECZNA

W celu uzyskania pomocy społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi, należy zwrócić się do najbliższego względem miejsca zamieszkania ośrodka pomocy społecznej - w gminach mogą być to gminne ośrodki pomocy społecznej, w miastach miejskie lub gminne ośrodki pomocy społecznej.

PAMIĘTAJ!!!

Ośrodek pomocy społecznej wysyła pracownika socjalnego do osoby, która stara się o przyznanie opieki, w celu oceny jego sytuacji życiowej i określenia zakresu dalszej pomocy.

Ośrodki Pomocy Społecznej funkcjonujące na terenie Powiatu Bielskiego

Lp.	Nazwa Ośrodka	Adres	Nr telefonu	Adres mailowy i strony internetowej
1.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Bestwinie	43-512 Bestwina ul. Szkolna 4 43-512 Kaniów ul. Batalionów Chłopskich 50	32 215 46 58 32 215 46 37 32 210 31 18	gops@bestwina.pl www.gops.bestwina.pl
2.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Buczkowicach	43-374 Buczkowice ul. Lipowska 730	33 811 77 11	sekretariat@gops.buczkowice.pl

Lp.	Nazwa Ośrodka	Adres	Nr telefonu	Adres mailowy i strony internetowej
3.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Czechowicach-Dziedzicach	43-502 Czechowice-Dziedzice ul. Kolejowa 37	32 215 50 98 32 215 23 88	biuro@ops-czechowice.com www.ops-czechowice.co.pl
4.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jasienicy	43-385 Jasienica 845	33 815 29 92	gops@jasienica.pl www.gops.jasienica.pl
5.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Jaworzu	43-384 Jaworze ul. Zdrojowa 82	33 828 66 72	gops@jaworze.pl
6.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozach	43-340 Kozy ul. Szkolna 1	33 817 58 27 33 812 34 60	gops@gops.kozy.pl www.gops.kozy.pl
7.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Porąbce	43– 353 Porąbka ul. Rynek 4	33 810 60 45	gops@porabka.pl www.gops.porabka.pl
8.	Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Szczyrku	43-370 Szczyrk ul. Beskidzka 4	33 817 89 74 33 829 50 36	mops@szczyrk.pl
9.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilamowicach	43-330 Wilamowice ul. Rynek 1	33 812 94 80 33 499 90 80	gops@wilamowice.pl www.gops.wilamowice.pl
10.	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Wilkowicach	43-365 Wilkowice ul. Parkowa 10	33 443 22 55	sekretariat@gops.wilkowice.pl www.gops.wilkowice.pl

Postępowanie w sprawie skierowania do domu pomocy społecznej wszczyna **ośrodek pomocy społecznej** na wniosek osoby, bądź jej przedstawiciela ustawowego, która ubiega się o miejsce w takim domu.

Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych.

W sytuacji, gdy osoba cierpiąca na zaburzenia psychiczne, bądź upośledzenie umysłowe lub jej przedstawiciel ustawowy nie wyrażają zgody na przyjęcie do domu pomocy społecznej, a brak opieki zagraża życiu tej osoby, **organ do spraw pomocy społecznej może wystąpić do sądu opiekuńczego wg. miejsca zamieszkania tej osoby z wnioskiem o przyjęcie do domu pomocy społecznej bez jej zgody.**

Pobyt w domu pomocy społecznej jest odpłatny i wynosi nie więcej niż 70% dochodu netto osoby ubiegającej się o przyjęcie (może to być również świadczenie emerytalne lub rentowe). Opłatę za pobyt w domu pomocy społecznej może wnieść rodzina chorego, ale też gmina, która kieruje wnioskodawcę.

PAMIĘTAJ!!!

W uzasadnionych przypadkach istnieje możliwość częściowego lub całkowitego zwolnienia z opłaty w domu pomocy społecznej.

Struktura placówek pomocy społecznej na terenie Powiatu Bielskiego i Miasta Bielska-Białej – prowadzonych przez Powiat Bielski lub działających na zlecenie Powiatu

L p.	Nazwa i adres placówki	Dla kogo przeznaczona	Liczba miejsc	Podmiot prowadzący	Zakres usług
1.	Dom Pomocy Społecznej ul. Kościelna 5 43-356 Wilkowice tel. 33 817 14 91	Osoby w podeszłym wieku i niepełno sprawne fizycznie	56	Powiat Bielski	Usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.
2.	Dom Opieki „Samarytanin” ul. Bednarska 8 i 10 43-316 Bielsko-Biała tel. 33 814 21 92	Osoby w podeszłym wieku i przewlekle somatycznie chore	89	Kościół Adwentystów Dnia Siódmego na zlecenie Powiatu Bielskiego	Usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.
3.	Ewangelicki Dom Opieki „Soar” ul. Modrzewskiego 25 43-300 Bielsko-Biała tel. 33 812 61 64	Osoby w podeszłym wieku	28	Parafia Ewangelicko-Augsburska w Bielsku-Białej – na zlecenie Powiatu Bielskiego	Usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.
4.	Dom Pomocy Społecznej Zgromadzenia Córek Bożej Miłości ul. Żywiecka 20 43-300 Bielsko-Biała tel. 33 816 39 93	Dzieci, młodzież i dorośli niepełnosprawni intelektualnie (wyłącznie kobiety)	65	Zgromadzenie Córek Bożej Miłości w Krakowie – na zlecenie Powiatu Bielskiego	Usługi bytowe, opiekuńcze, wspomagające i edukacyjne na poziomie obowiązującego standardu, w zakresie i formach wynikających z indywidualnych potrzeb osób w nim przebywających.
5.	Stow. „Razem” Ośrodek Mieszkalno-Rehabilitacyjny im. Św. Abpa Józefa Bilczewskiego ul. Gen. Sikorskiego 48 A, 43-512 Bestwina tel. 33 443 20 31	Osoby z niepełno - sprawnością intelektualną	22	Stowarzyszenie „Razem”	Usługi bytowe i socjalne osób upośledzonych umysłowo w zakresie opieki, leczenia, rehabilitacji, edukacji, pracy, mieszkalnictwa chronionego, udziału w kulturze, rekreacji, w integracji z otwartym środowiskiem oraz zabezpieczenia socjalnego i ochrony prawnej.

Osoby z zaburzeniami psychicznymi o pomoc w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, w tym udzielanie usług opiekuńczych lub otrzymanie posiłku mogą starać się też w **środowiskowych domach samopomocy**. Domy te świadczą usługi dzienne lub usługi całodobowe.

W środowiskowym domu samopomocy można uzyskać pomoc w zakresie:

- rozwijania umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów,
- trening umiejętności spędzania wolnego czasu,
- poradnictwo psychologiczne,
- pomoc w załatwianiu spraw urzędowych,
- pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych, w tym uzgadnianie i pilnowanie terminów wizyt u lekarza, pomoc w zakupie leków, pomoc w dotarciu do jednostek ochrony zdrowia,
- niezbędną opiekę,
- terapię ruchową, w tym zajęcia sportowe i turystyczne,
- umożliwienie spożywania gorącego posiłku,
- poradnictwo dotyczące uczestnictwa w warsztatach terapii zajęciowej.

Środowiskowy Dom Samopomocy "Centrum" w Bielsku Białej jest powiatowym ośrodkiem wsparcia dziennego dla osób z niepełnosprawnością intelektualną, które ukończyły obowiązek szkolny. Prowadzi działalność w czterech ośrodkach: trzech na terenie Bielska-Białej oraz jeden w Bestwinie. Dysponuje miejscami dla 120 osób.

Zajęcia prowadzone są od poniedziałku do piątku w godz. 7.00-15.30.

Nadrzędnym celem "Centrum" jest rehabilitacja społeczna dorosłych osób z niepełnosprawnością intelektualną i niepełnosprawnościami sprzężonymi. Rehabilitacja zmierza do ogólnego rozwoju uczestników terapii, poprawy ich sprawności psychofizycznej, zaradności osobistej oraz przystosowania do możliwie niezależnego i samodzielnego życia w środowisku. W „Centrum” znajdują się pracownie terapii zajęciowej oraz odbywają się zajęcia: rehabilitacyjne, muzyczne, teatralne, judo, dogoterapia, hipoterapia oraz basen. Organizowane są wycieczki i wakacyjne wyjazdy rehabilitacyjno - terapeutyczne, wyjścia do kina, kawiarni i na kręgle.

„Centrum” Środowiskowy Dom Samopomocy w Bielsku-Białej

ul. Sobieskiego 158
tel. 33 815 80 95

ul. Piastowska 58
tel. 33 812 65 06

ul. Jagienki 43 b
tel. 33 818 47 15

oraz

43-512 Bestwina, ul. Plebańska 2, tel. 32 214 15 51

<https://sdscentrum.edupage.org>

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku - Białej realizuje zadania w zakresie rehabilitacji społecznej.

Rehabilitacja społeczna ma na celu umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwo w życiu społecznym. Rehabilitacja społeczna realizowana jest przede wszystkim przez:

- wyrabianie zaradności osobistej i pobudzanie aktywności społecznej osoby niepełnosprawnej,
- wyrabianie umiejętności samodzielnego wypełniania ról społecznych,
- likwidację barier, w szczególności architektonicznych, urbanistycznych, transportowych, technicznych, w komunikowaniu się i dostępie do informacji,
- kształtowanie w społeczeństwie właściwych postaw i zachowań sprzyjających integracji z osobami niepełnosprawnymi.

Ponadto **przyznaje dofinansowanie z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych dla osób niepełnosprawnych do :**

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny, przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze - przyznawane osobom niepełnosprawnym,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- usługi tłumacza języka migowego lub tłumacza-przewodnika,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- zaopatrzenia w sprzęt rehabilitacyjny dla osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą, osób prawnych, jednostek organizacyjnych nieposiadających osobowości prawnej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Bielsku-Białej

43-300 Bielsko-Biała, ul. Piastowska 40.

tel.33 813 69 30, 33 813 69 38, fax.33 813 69 31

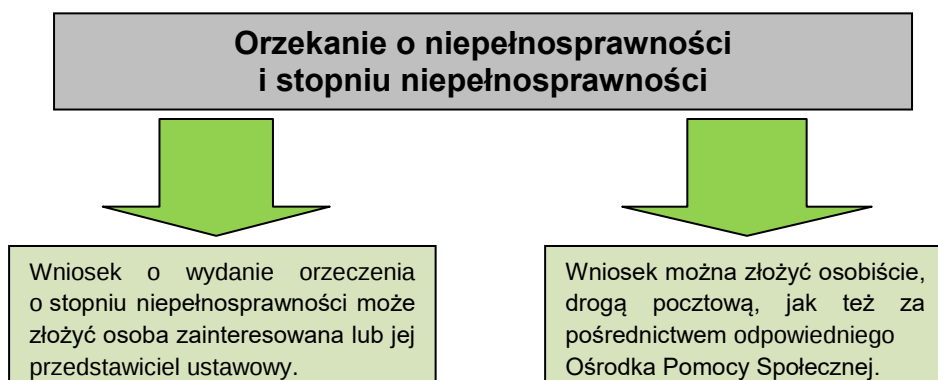
e-mail: pcpr@powiat.bielsko.pl

adres strony internetowej : www.pcpr.starostwo.bielsko.pl

IV. ORZECANIE O NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI I STOPNIU NIEPEŁNOSPRAWNOŚCI

O niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności orzeka Powiatowy Zespół d/s Orzekania o Niepełnosprawności.

Właściwość miejscową powiatowego zespołu do spraw orzekania o niepełnosprawności dla osób, wobec których ma być wydane orzeczenie ustala się według miejsca stałego pobytu w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a dla osób bezdomnych, przebywających poza miejscem stałego pobytu ze względów zdrowotnych lub rodzinnych, przebywających w zakładach karnych i poprawczych, przebywających w domach pomocy społecznej i ośrodkach wsparcia na podstawie miejsca pobytu.

Do wniosku dołącza się zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia wraz z dokumentacją medyczną mającą wpływ na ustalenie niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności.

1. Dla osób powyżej 16 r. ż. ustala się jeden z trzech stopni niepełnosprawności:

- **znaczny**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą w celu pełnienia ról społecznych stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
- **umiarkowany**, do którego zalicza się osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej lub częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
- **lekki**, do którego zalicza się osobę o naruszonej sprawności organizmu powodującej w istotny sposób obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jaką wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażenia w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

2. W przypadku osób do 16 r. ż. nie ustala się stopnia niepełnosprawności:

Osoby, które nie ukończyły 16 roku życia zaliczane są do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania powyżej 12 miesięcy, **z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu**, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspokajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku.

Należy zaznaczyć, że w Polsce obowiązuje **wieloorganowy system orzecznictwa**:

- **Zakład Ubezpieczeń Społecznych** orzeka o niezdolności do pracy i ustala uprawnienia do renty,
- **Zespół ds. orzekania o niepełnosprawności** orzeka o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności wraz ze wskazaniem do ulg i uprawnień,
- **Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego** orzeka o niezdolności do pracy w gospodarstwie rolnym i ustala prawo do renty rolniczej,
- **Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji i Ministerstwo Obrony Narodowej** orzekają o niezdolności do służby.

Orzeczenie o niepełnosprawności i stopniu niepełnosprawności zawiera datę powstania niepełnosprawności, datę ważności orzeczenia, informację o przyczynie niepełnosprawności zakodowaną (jest to przydatne przy ubieganiu się o niektóre ulgi) oraz wskazania dotyczące w szczególności: **odpowiedniego zatrudnienia, szkolenia, spełniania przez osobę niepełnosprawną przesłanek określonych w art. 8 ust. 3a pkt 1 i 2 ustawy z dnia 20 czerwca 1997 r. Prawo o ruchu drogowym.**

Posiadanie orzeczenia o niepełnosprawności lub stopniu niepełnosprawności uprawnia do korzystania z różnorodnych ulg między innymi:

- ulg podatkowych,
- ulg komunikacyjnych,
- karty parkingowej,
- dofinansowania ze środków PFRON do przedmiotów ortopedycznych, środków pomocniczych oraz technicznych ułatwiających funkcjonowanie danej osoby (tylko dla osób posiadających orzeczenie ZUS, Zespołów ds. Orzekania o niepełnosprawności lub pozostałe organy tj. KRUS, MSWiA, MON wydane przed 1.01.1998r.),
- korzystania z usług socjalnych, opiekuńczych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych świadczonych przez sieć instytucji pomocy społecznej, organizacje pozarządowe oraz inne placówki,
- zwolnień z opłat abonamentowych za używanie odbiorników radiotelefonicznych,
- udogodnień związanych z usługami pocztowymi,
- ulgowych biletów do muzeum i innych instytucji kultury.

Osoby niepełnosprawne, bez względu na posiadany stopień niepełnosprawności, nie są wykluczone z możliwości podejmowania zatrudnienia na otwartym rynku pracy.

Trzeba jednak pamiętać, iż osoby niepełnosprawne mają szczególne uprawnienia na rynku pracy. Czas pracy osoby niepełnosprawnej zaliczanej do lekkiego stopnia niepełnosprawności nie może przekraczać 8 godzin na dobę i 40 godzin tygodniowo, a zaliczanej do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności nie może przekroczyć 7 godzin na dobę i 35 godzin tygodniowo. Osoba niepełnosprawna nie może być zatrudniona w porze nocnej i godzinach nadliczbowych. Regulacji ograniczających czas pracy osób niepełnosprawnych nie stosuje się w przypadku osób zatrudnionych przy pilnowaniu (w ochronie) oraz gdy na wniosek osoby zatrudnionej, lekarz przeprowadzający badania profilaktyczne pracowników lub w razie jego braku lekarz sprawujący opiekę nad tą osobą wyrazi na to zgodę.

Ponadto osoba niepełnosprawna ma prawo do dodatkowej przerwy w pracy, na gimnastykę usprawniającą lub wypoczynek. Czas dodatkowej przerwy wynosi 15 minut i jest wliczony do czasu pracy. Osobie zaliczonej do znacznego i umiarkowanego stopnia niepełnosprawności przysługuje dodatkowy urlop wypoczynkowy w wymiarze 10 dni roboczych w danym roku kalendarzowym. Prawo do pierwszego, dodatkowego urlopu osoba nabywa po przepracowaniu jednego roku po dniu zaliczenia jej do jednego z tych stopni niepełnosprawności.

Pracodawcy zatrudniający osoby niepełnosprawne i spełniające wymogi ustawowe mogą ubiegać się o dofinansowanie do kosztów zatrudnienia z Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Oprócz tego **orzeczenie o stopniu niepełnosprawności jest też podstawą do starania się o możliwość zatrudnienia w zakładach pracy chronionej, zakładach aktywności zawodowej, a także umożliwia korzystanie z różnych szkoleń specjalistycznych (przygotowania zawodowego w miejscu pracy, stażu), czy udziału w warsztatach terapii zajęciowej.**

PAMIĘTAJ!!!

Osoby niepełnosprawne posiadające orzeczenie, mogą ubiegać się o wydanie legitymacji osoby niepełnosprawnej uprawniającej do korzystania z ulg i uprawnień.

O szczegóły zapytaj w: **Powiatowym Zespole ds. Orzekania o Niepełnosprawności**

43-300 Bielsko-Biała, ul. Piastowska 40, II piętro, pok. 232

tel. : **33 81 36 940**

e-mail: pzon@powiat.bielsko.pl, <http://www.powiat.bielsko.pl/starostwo/wydzialy-starostwa/>

PAMIĘTAJ!!!

Orzeczenia ZUS, KRUS, MSWiA, MON i Powiatowego Zespołu ds. Orzekania można posiadać niezależnie od siebie.

W przypadku, kiedy osoba niepełnosprawna lub rodzina osoby niepełnosprawnej nie jest w stanie przezwyciężyć trudnych sytuacji życiowych wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości, przysługują jej świadczenia z pomocy społecznej.

Pomoc, która może być udzielona osobie z zaburzeniami psychicznymi stanowi udzielanie usług opiekuńczych oraz przyznawanie pomocy finansowej i rzeczowej, w formie zasiłku stałego lub celowego.

Usługi opiekuńcze obejmują pomoc w zakresie:

- zaspokajania codziennych potrzeb życiowych, w tym opiekę higieniczną oraz zaleconą przez lekarza pielęgnację,
- uczenia umiejętności samodzielnego życia,
- ułatwienia dostępu do edukacji i kultury,
- załatwiania spraw urzędowych,
- uzyskania zatrudnienia,
- gospodarowania pieniędzmi,
- zapewnienia dzieciom i młodzieży z zaburzeniami psychicznymi dostępu do zajęć rewalidacyjnych.

Usługi te przyznawane są osobom, które wymagają pomocy innych osób, ale rodzina nie może tej pomocy zapewnić. Usługi świadczone są w mieszkaniu osoby, która występuje o pomoc lub w ośrodkach wsparcia takich jak środowiskowe domy samopomocy.

Udzielanie specjalistycznych usług opiekuńczych jest odpłatne. Wysokość opłaty ustala ośrodek pomocy społecznej właściwy dla miejsca zamieszkania osoby starającej się o przyznanie pomocy w oparciu o kryterium dochodów.

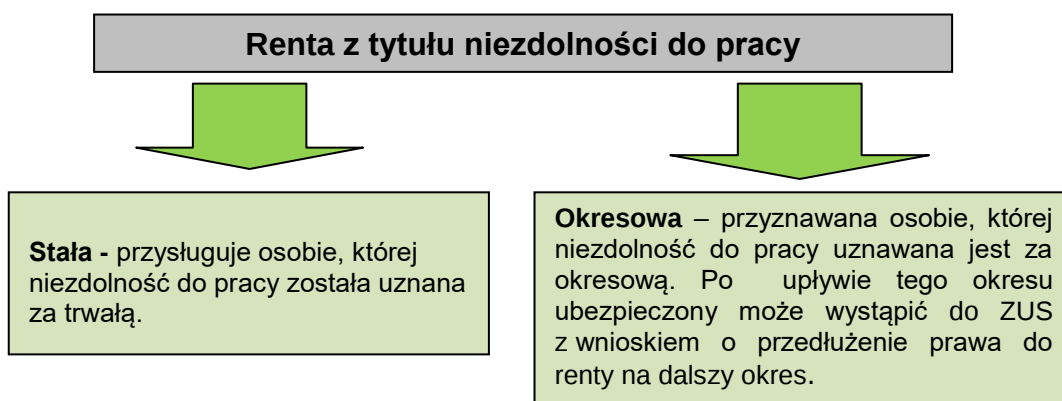
V. ORZĘKANIE O NIEZDOLNOŚCI DO PRACY

O niezdolności do pracy orzeka Zakład Ubezpieczeń Społecznych (ZUS) .

Za osobę niezdolną do pracy uważa się:

osobę, która całkowicie lub częściowo utraciła zdolność do pracy zarobkowej z powodu naruszenia sprawności organizmu i nie rokuje odzyskania tej zdolności po przekwalifikowaniu.

Całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy a częściowo niezdolną do pracy jest osoba, które w znacznym stopniu utraciła zdolność do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji.

Aby otrzymać rentę z tytułu niezdolności do pracy należy **ŁĄCZNIE SPEŁNIAĆ** następujące warunki:

- zostać uznanym za niezdolnego do pracy ,
- posiadać wymagany- stosowny do wieku, w którym powstała niezdolność do pracy- okres składkowy i nieskładkowy,
- niezdolność do pracy musi powstać w wymienionych w ustawie okresach składkowych (np. ubezpieczenia, zatrudnienia) lub nieskładkowych (np. w okresie pobierania zasiłku chorobowego, opiekuńczego, świadczenia rehabilitacyjnego) albo nie później niż w ciągu 18 miesięcy od ustania tych okresów.

Aby otrzymać rentę należy złożyć wniosek do oddziału ZUS.

Do wniosku należy dołączyć aktualne zaświadczenie o stanie zdrowia wydane przez lekarza, informację dotyczącą charakteru i rodzaju pracy, dokumentację medyczną oraz inne dokumenty poświadczające stan zdrowia.

Po złożeniu wniosku, osoba wnioskująca o przyznanie świadczenia podlega badaniu przez lekarza orzecznika ZUS. Jeżeli ubezpieczony nie może zgłosić się na badanie ze względu na stan zdrowia, a złożona dokumentacja jest wystarczająca do wydania orzeczenia, lekarz orzecznik wydaje orzeczenie na podstawie tej dokumentacji w trybie zaocznym. Gdy stan zdrowia osoby ubiegającej się o orzeczenie uniemożliwia jej stawienie się, badanie może zostać przeprowadzane w miejscu jej pobytu.

Lekarz orzecznik ZUS orzeka:

- niezdolność do samodzielnej egzystencji,
 - całkowitą niezdolność do pracy,
 - częściową niezdolność do pracy,
- oraz od kiedy istnieje niezdolność i okres trwania tej niezdolności.

Niezdolność orzeka się na **okres nie dłuższy niż 5 lat.**

Wyjątkowo, jeżeli według wiedzy medycznej nie ma rokowań odzyskania zdolności do pracy przed upływem okresu 5 lat można orzec niezdolność na dłuższy okres.

PAMIĘTAJ!!!

Jeśli ubezpieczony spełni warunki wymagane do przyznania renty z tytułu niezdolności do pracy i uzyska orzeczenie o celowości przekwalifikowania zawodowego ze względu na niezdolność do pracy w dotychczasowym zawodzie, może otrzymać **rentę szkoleniową**.

Renta przyznawana jest na okres 6 miesięcy, i może być przedłużona na czas niezbędny do przekwalifikowania, nie dłużej jednak niż o 30 miesięcy.

PAMIĘTAJ!!!

Osobie pełnoletniej, całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia,
 - 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia,
 - 3) w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej,
- przysługuje **renta socjalna**. O niezdolności do pracy w celu uzyskania renty socjalnej orzeka lekarz orzecznik ZUS.

Osobie, która otrzymuje rentę nie przysługują zasiłki stałe i okresowe w rozumieniu przepisów o ustawie o pomocy społecznej.

W przypadku zbiegu uprawnień do renty socjalnej z uprawnieniem do renty rodzinnej kwota renty socjalnej ulega takiemu obniżeniu, aby łączna kwota obu świadczeń nie przekraczała 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Renta socjalna nie przysługuje, jeżeli kwota renty rodzinnej przekracza 200 % kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Postępowanie w sprawie przyznania renty socjalnej wszczyna się na podstawie wniosku osoby ubiegającej się o rentę socjalną lub jej przedstawiciela ustawowego, ale także na wniosek innej osoby albo kierownika ośrodka pomocy społecznej działających za zgodą osoby ubiegającej się o rentę socjalną lub jej przedstawiciela ustawowego.

PAMIĘTAJ!!!

Zakład Ubezpieczeń Społecznych **prowadzi program rehabilitacji leczniczej w ramach prewencji rentowej ZUS skierowany do osób ubezpieczonych.**

Celem programu jest przywrócenie zdolności do pracy osobom, które w następstwie choroby, urazu lub wypadku są zagrożone długotrwałą niezdolnością do pracy lub są nadal niezdolne do pracy, ale jednocześnie, po odbyciu rehabilitacji leczniczej, rokuja odzyskanie tej zdolności.

Podstawą skierowania do ośrodka rehabilitacyjnego jest orzeczenie o potrzebie rehabilitacji, wydane przez lekarza orzecznika ZUS.

Orzeczenie może być wydane w następujących okolicznościach:

- na wniosek lekarza prowadzącego leczenie,
- podczas kontroli prawidłowości orzekania o czasowej niezdolności do pracy,
- przy ustalaniu uprawnień do świadczenia rehabilitacyjnego,
- podczas orzekania o niezdolności do pracy dla celów rentowych.

Rehabilitacja lecznicza w ramach prewencji rentowej prowadzona jest w systemie stacjonarnym lub ambulatoryjnym.

Rehabilitacja lecznicza odbywa się na podstawie ustalonego indywidualnie programu (trwa 24 dni, przy czym w uzasadnionych wypadkach okres ten może być skrócony lub wydłużony), **uwzględniającego schorzenie podstawowe i choroby współistniejące** i zawiera następujące elementy: kinezyterapię i fizykoterapię, czyli zabiegi z zakresu ciepłolecznictwa, krioterapii, magneto i elektroterapii, leczenia ultradźwiękami, laseroterapii i różnych form masażu, rehabilitację psychologiczną, w tym m.in. psychoedukację i treningi relaksacyjne, edukację zdrowotną.

O szczegóły zapytaj w:

Zakładzie Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Bielsku- Białej
ul. Zygmunta Krasińskiego 34, 36
43-300 Bielsko-Biała

Informacja:

- Centrum Obsługi Telefonicznej (COT) tel.: 22 560 16 00, e-mail: cot@zus.pl

Godziny pracy Sali Obsługi Klienta: **poniedziałek: od 8.00 do 18.00,**
od wtorku do piątku: od 8.00 do 15.00.

więcej na stronie: www.zus.pl

Bardzo przydatnym narzędziem w kontakcie z ZUS jest **Platforma Usług Elektronicznych (PUE)**. Utworzenie bezpłatnego profilu na PUE, umożliwia dostęp do wielu informacji bez konieczności wychodzenia z domu, a także daje możliwość zdalnego umówienia wizyty w ZUS na konkretną godzinę.

W budynku Oddziału ZUS przy ul. Romualda Traugutta 2a - 24 godziny na dobę przez 7 dni w tygodniu do dyspozycji klienta jest **Samoobsługowe Urządzenie Informacyjne, tzw. urzędomat**, który umożliwia:

- złożenie w formie papierowej dokumentów ubezpieczeniowych, wniosków i pism oraz otrzymanie potwierdzenia ich złożenia,
- korzystanie z serwisów internetowych ZUS, ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do Platformy Usług Elektronicznych,
- kontakt z konsultantem Centrum Obsługi Telefonicznej ZUS.

Dodatkowo można się skontaktować z ZUS poprzez:

- Skype - skontaktuj się z ZUS za pomocą komunikatora Skype:
skype:zus_centrum_obsługi_tel?call
- Czat z konsultantem ZUS- usługa dostępna w dni robocze od poniedziałku do piątku w godz. od 7.00 do 18.00
<http://www.zus.pl/wirtualny-doradca?czat>

VI. PORADNICTWO PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNE

Publiczne poradnie psychologiczno-pedagogiczne udzielają dzieciom i młodzieży pomocy psychologiczno-pedagogicznej, logopedycznej oraz pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu.

Udzielają rodzicom i nauczycielom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, związanej z wychowywaniem i kształceniem dzieci i młodzieży, a także wspomagają przedszkola, szkoły i placówki w zakresie realizacji zadań dydaktycznych, wychowawczych i opiekuńczych.

Do zadań Poradni należą:

- 1) Diagnozowanie dzieci i młodzieży w celu określenia indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, wyjaśnienia mechanizmów ich funkcjonowania w odniesieniu do zgłaszanego problemu oraz wskazania sposobu rozwiązania tego problemu.

Efektem diagnozowania dzieci i młodzieży jest w szczególności:

- a) wydanie opinii,
- b) wydanie orzeczenia o potrzebie: kształcenia specjalnego, zagrożenia niedostosowaniem społecznym lub niedostosowania społecznego, zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, indywidualnego obowiązkowego rocznego przygotowania przedszkolnego lub indywidualnego nauczania dzieci i młodzieży,
- c) objęcie dzieci i młodzieży albo dzieci i młodzieży oraz rodziców bezpośrednią pomocą psychologiczno - pedagogiczną, wspomaganie nauczycieli w zakresie pracy z dziećmi i młodzieżą oraz rodzicami.

Poradnia wydaje orzeczenia i opinie o potrzebie wczesnego wspomaganie rozwoju dziecka na pisemny wniosek rodzica/opiekuna prawnego dziecka albo pełnoletniego ucznia, którego dotyczy orzeczenie.

Wniosek ten powinien zawierać uzasadnienie wraz z dokumentacją (badania psychologiczne, pedagogiczne, logopedyczne, lekarskie oraz opinię nauczycieli, wychowawców grup wychowawczych lub specjalistów udzielających pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolu lub innej placówce).

- 2) Udzielanie dzieciom i młodzieży oraz rodzicom bezpośredniej pomocy psychologiczno – pedagogicznej, polegającej na:

- a) prowadzeniu terapii dzieci i młodzieży oraz ich rodzin,
- b) udzielaniu wsparcia dzieciom i młodzieży wymagającej pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub pomocy w wyborze kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniu kształcenia i kariery zawodowej,
- c) udzielaniu pomocy rodzicom w rozpoznawaniu i rozwijaniu indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży, w tym predyspozycji i uzdolnień oraz w rozwiązywaniu problemów edukacyjnych i wychowawczych.

Pomoc jest udzielana w formie: indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych dla dzieci i młodzieży, terapii rodziny, grup wsparcia, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji, działalności informacyjno- szkoleniowej.

- d) Wspomaganiu dzieci i młodzieży z trudnościami adaptacyjnymi, związanymi z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związanymi z wcześniejszym kształceniem za granicą.
- 3) Realizowanie zadań profilaktycznych oraz wspierających wychowawczą i edukacyjną funkcję przedszkola, szkoły i placówki, w tym wspieranie nauczycieli w rozwiązywaniu problemów dydaktycznych i wychowawczych.

- 4) Wspomaganie wychowawczej i edukacyjnej funkcji rodziny.
- 5) Udzielanie, we współpracy z placówkami doskonalenia zawodowego, wsparcia merytorycznego nauczycielom, wychowawcom grup wychowawczych i specjalistom udzielającym pomocy psychologiczno – pedagogicznej w szkołach i placówkach.

Pomoc jest udzielana w formie: przygotowania zleceń do pracy z dziećmi/młodzieżą, indywidualnych lub grupowych zajęć terapeutycznych, terapii rodziny, grup wsparcia, prowadzenia mediacji, interwencji kryzysowej, warsztatów, porad i konsultacji, wykładów i prelekcji, działalności informacyjno – szkoleniowej.

PAMIĘTAJ!!!

zasady przyjmowania:

- usługi są bezpłatne,
- korzystanie z nich jest dobrowolne, nie wymaga skierowania od lekarza,
- wizytę można umówić telefonicznie.

O szczegóły zapytaj w: **Powiatowej Poradni Psychologiczno– Pedagogicznej w Czechowicach – Dziedzicach.**

43-503 Czechowice-Dziedzice, ul. Traugutta 11, tel. : **32 215 22 20**

e-mail: poradnia.pp@wp.pl <http://www.poradnia-czechowice.pl/>

oraz w **Filii Poradni**, która znajduje się w Bielsku– Białej, przy ulicy Piastowskiej 44 (w obiektach Delegatury Kuratorium Oświaty)

tel.: **33 811 82 47** e-mail: pppp.bielsko@gmail.com

VII. PORADNICTWO ZAWODOWE I AKTYWIZACJA ZAWODOWA

Osoby niepełnosprawne z powodu choroby psychicznej, wyłączone z pracy zawodowej i innych form konstruktywnej aktywności życiowej, mające trudności w codziennym funkcjonowaniu, w poprawnych relacjach społecznych i na rynku pracy, mogą korzystać z różnych form rehabilitacji społecznej i zawodowej oferowanych m.in. przez **Warsztaty Terapii Zajęciowej „Dworek”**. Warsztaty Terapii Zajęciowej (WTZ) stanowią końcowe ogniwo zintegrowanego kompleksowego programu rehabilitacji psychiatrycznej, jaki proponuje osobom przewlekle chorym psychicznie Bielskie Centrum Psychiatrii - Olszówka w Bielsku-Białej.

Wymiernym efektem procesu rehabilitacji w WTZ jest podjęcie zatrudnienia w Zakładach Aktywizacji Zawodowej, na rynku pracy chronionej albo na przystosowanym stanowisku pracy rynku otwartego, co udaje się części uczestników.

Warsztaty Terapii Zajęciowej są placówką pobytu dziennego. **Czas trwania zajęć wynosi nie więcej niż 7 godzin dziennie.** Obecnie na Warsztatach jest miejsce dla 45 osób, które z powodu zaburzeń psychicznych mają orzeczony znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności i wskazania do uczestnictwa w terapii zajęciowej. Praca terapeutyczna w Warsztatach odbywa się w małych 5-osobowych grupach prowadzonych przez instruktorów terapii zajęciowej w:

- pracowni fotograficzno-komputerowej,
- pracowni biurowo-dekoratorskiej,

- pracowni gospodarstwa domowego,
- pracowni ogrodniczo-technicznej,
- pracowni rękodzieła artystycznego,
- pracowni rozwoju zawodowego,
- pracowni krawieckiej,
- pracowni ceramiki,
- pracowni manufaktury cukierniczej.

Zajęcia prowadzone w ramach pracowni są dostosowane do indywidualnych potrzeb, możliwości i umiejętności uczestników.

Zostały też utworzone indywidualne stanowiska pracy związane ze sprzedażą artykułów spożywczych i obsługą klientów w klubokawiarni, funkcjonowaniem centrali telefonicznej i biblioteki, gdzie uczestnicy nabywają realne, konkretne umiejętności i doświadczenia zawodowe, które mogą im w przyszłości ułatwić powrót do pracy zawodowej.

Dodatkowo warsztaty umożliwiają udział w spotkaniach grupowych o charakterze psychoterapeutycznym, zajęciach z zakresu psychoedukacji, treningach umiejętności społecznych i zawodowych, pomoc pracownika socjalnego w rozwiązywaniu wielu problemów, uczestnictwo w imprezach okolicznościowych i integracyjnych, wycieczkach oraz w życiu kulturalnym miasta.

O szczegóły zapytaj w: **Warsztatach Terapii Zajęciowej "Dworek"**, przy Bielskim Centrum Psychiatrii - Olszówka w Bielsku-Białej.

ul. Olszówka 102, tel. : 33 814 92 67 wew. 144

e-mail: wtz.dworek@wp.pl, www.wtzdworek.pl

Poza Warsztatami działającymi przy Bielskim Centrum Psychiatrii – Olszówka w Bielsku – Białej na osoby wymagające terapii i wsparcia czekają również miejsca w:

- **Warsztatach Terapii Zajęciowej „Port”** prowadzonych przez Stowarzyszenie Pomocy Rodzinie "PORT", Bielsko-Biała, ul. Michałowicza 12, tel. 33/496-06-30;
- **Warsztatach Terapii Zajęciowej "Jesteś potrzebny"** prowadzonych przez Bielskie Stowarzyszenie Artystyczne „Teatr Grodzki”, Bielsko-Biała, ul. Sempołowskiej 13, tel. 33/497-58-78;
- **Warsztatach Terapii Zajęciowej „Felicitas”** (warsztaty dla absolwentów szkół specjalnych) prowadzonych przez Stowarzyszenie Felicitas Kreacja Rzeczywistości, Czechowice-Dziedzice, ul. Nad Białką 1e, tel. 570 027 497 lub Zarządu Stowarzyszenia tel. 602 322 713, 512 459 504.

Powiatowy Urząd Pracy

Osoba niepełnosprawna zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy, jako bezrobotna albo poszukująca pracy niepozostająca w zatrudnieniu ma prawo korzystać na zasadach określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r., o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy z:

1) finansowych form wsparcia, między innymi:

- szkolenia – organizowanego z inicjatywy Urzędu lub na wniosek osoby zainteresowanej, o ile zostanie uprawdopodobnione, że szkolenie zapewni uzyskanie pracy,
- stażu,
- zatrudnienia subsydiowanego (prace interwencyjne, roboty publiczne),
- badań lekarskich lub psychologicznych w celu określenia zdolności do wykonywania pracy, uczestnictwa w szkoleniu lub odbywania stażu,
- jednorazowych środków na podjęcie działalności gospodarczej,
- zatrudnienia w ramach nowoutworzonego (wyposażonego) lub doposażonego stanowiska pracy.

2) niefinansowych form wsparcia, między innymi:

- pośrednictwa pracy – polegającego na udzielaniu pomocy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia,
- poradnictwa zawodowego – polegającego na udzielaniu porad ułatwiających wybór zawodu, zmianę kwalifikacji, podjęcie lub zmianę pracy, w tym badaniu kompetencji, uzdolnień i zainteresowań zawodowych oraz udzielaniu informacji o zawodach, rynku pracy, możliwościach szkolenia i kształcenia, umiejętnościach niezbędnych przy aktywnym poszukiwaniu pracy i samozatrudnieniu.

O szczegóły zapytaj w: Powiatowym Urzędzie Pracy w Bielsku-Białej, który swoim działaniem obejmuje obszar miast oraz gmin: Bielsko-Biała, Buczkowice, Jasienica, Jaworze, Kozy, Szczyrk, Wilkowice, Porąbka, Wilamowice.

Czynny od poniedziałku do piątku w godzinach **7: 30 do 15:30**,
43-300 Bielsko-Biała, ul. Partyzantów 55

tel.: 33 496 51 50, 33 496 51 56
fax.: 33 496 51 51

e-mail: sekretariat@pup-bielsko.pl www.bielsko-biala.praca.gov.pl

oraz w **Filii Powiatowego Urzędu Pracy w Czechowicach-Dziedzicach**, która swoim działaniem obejmuje obszar miasta Czechowice-Dziedzice oraz gminy Bestwina.

43-502 Czechowice-Dziedzice, ul. Kopcia 1, tel.: **32 215 33 12**
e-mail: filia@pup-bielsko.pl